

Göteborgs kommun

Stadsdelsnämnden Askim-Frölunda-Högsbo

askimfrolundahogsbo@afh.goteborg.se

Rektor vid Sisjöskolan

marianne.hall.lidman@afh.goteborg.se

Beslut för grundskola

efter tillsyn av Hultskolan
i Göteborgs kommun

Tillsyn av Hultskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Göteborgs kommun under åren 2011 och 2012. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolenheter i kommunen. Hultskolan besöktes av Skolinspektionen den 10 februari 2012.

Helhetsbedömning

Enligt skolans egna uppgifter för år 2011 är det 100 procent av eleverna som har nått målen för årskurs 3 i ämnet matematik och 96 procent som nått målen i svenska. Ingen av eleverna i årskurs 3 hade svenska som andraspråk detta år. Året innan, 2010, var resultatet att 93 procent av eleverna nådde målen i matematik och 87 procent i svenska. Skolan sammanställer inte måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5.

Skolinspektionen finner vid besökstillfället att eleverna upplever skolan som trygg och att det råder ett öppet och accepterande klimat. Även rektorn beskriver Hultskolan som en arbetsplats som präglas av trygghet och studiero. Samtidigt framgår att skolan sedan något år arbetar med att motverka en hårdare attityd elever emellan. På Hultskolan bedrivs även i övrigt ett kontinuerligt och varierat värdegrundsarbete som dock måste bli mera målinriktat och systematiskt.

Personalen på Hultskolan är, utifrån rektorns tydliga ledning, involverade i ett omfattande utvecklingsarbete med flera projekt som syftar till ökad måluppfyllelse utifrån läroplan och kursplaner. Skolinspektionen finner emellertid att systematiken i kvalitetsarbetet behöver förbättras. Rektorn för Hultskolan måste se till att skolan tar fram en samlad bild av kunskapsresultaten i samtliga ämnen vilket är utgångspunkten i ett systematiskt kvalitetsarbete. Hultskolan måste också bättre dokumentera och utvärdera sitt utvecklingsarbete och sina resultat samt utifrån detta dra slutsatser om vilka åtgärder som ska vidtas under den kommande perioden för att öka måluppfyllelsen. Skolan måste bedriva sitt kvalitetsarbete mera systematiskt för att på så sätt förbättra möjligheterna för samtliga elever att nå målen och i övrigt komma så långt i sitt lärande som det är möjligt.

För samtliga elever vid Hultskolan upprättas en individuell utvecklingsplan (IUP) med skriftliga omdömen vid utvecklingssamtalen en gång per termin. De skriftliga omdömena ges inte i samtliga ämnen som eleverna får undervisning i. Exempelvis gäller detta bild, musik, idrott och hälsa, samhällsorienterande och naturorienterande ämnen samt engelska. Skriftliga omdömen som är kopplade till kursplanernas kunskapskrav måste finnas i samtliga ämnen och behövs för att elever och föräldrar ska kunna följa och påverka kunskapsutvecklingen.

Skolinspektionen pekar i denna tillsyn på ett antal områden som huvudman måste åtgärda för att förbättra elevernas måluppfyllelse. Mot denna bakgrund fattar Skolinspektionen följande beslut.

Beslut

Föreläggande

De beskrivna bristerna som Skolinspektionen konstaterat vid tillsynen av Hultskolan i Göteborgs kommun måste åtgärdas för att huvudmannen ska uppfylla författningarnas krav och eleverna därmed ska få den utbildning de har rätt till. En utförligare redogörelse av konstaterade brister finns nedan under rubriken Skäl för beslut.

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Göteborgs stad att senast den 4 juni 2012 avhjälpa påtalade brister genom att vidta nedanstående åtgärder.

De vidtagna åtgärderna ska samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Trygghet och studiero

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med trygghet och studiero

I detta ingår att:

- Det finns en plan mot kränkande behandling för skolenheten som dels anger vilka åtgärder skolenheten utifrån en kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts dels vilka rutiner som gäller om personal kränker elev (6 kap. 6 och 8 §§ skollagen)

Bedömning och betygssättning

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med bedömning och betygssättning

I detta ingår att:

- De skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven (10 kap. 13 § skollagen)

- I de individuella utvecklingsplanerna framgår vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt (10 kap. 13 § skollagen)

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

I detta ingår att:

- Rektorn ansvarar för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen (4 kap. 4 § första stycket skollagen)
- Rektor tar ansvar för att kvalitetsarbetet är dokumenterat (4 kap. 6 § skollagen)

Personalkompetens

Personalen vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva

Ni ska därför vidta åtgärder för att förbättra arbetet med personalkompetens

I detta ingår att:

- För undervisningen används personal som har utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva (2 kap. 13 § skollagen, 33 § lagen (2011:190) om införande av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag)

Skäl för beslut

Föreläggande:

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Vid skolan bedrivs inte ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av elever

Motivering:

Enligt skollagen ska det inom ramen för varje särskild verksamhet bedrivas ett målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling av barn och elever. Varje år ska det upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolinspektionen har tagit del av dokumentet "Likabehandlingsplan för att främja likabehandling och förebygga diskriminering, trakasserier och kränkande behandling vid Hultskolan och Hultskolans fritidshem". Enligt rektorn innehåller denna också Hultskolans årliga plan mot kränkande behandling. Samtidigt är detta dokument en gemensam plan mot kränkande behandling för båda de verksamheter som uppräknas i planens rubrik. I dokumentet görs ingen skillnad för de båda verksamheterna när det gäller ställningstaganden, åtgärder och handlingsplaner.

Av olika dokument framgår att det vid Hultskolan bedrivs ett kontinuerligt och varierat värdegrundsarbete. I samtal med rektorn ges flera exempel på hur man arbetar planlagt med värdegrundsfrågor och att man också når resultat av arbetet. Dock saknas en sådan systematik som krävs för ett målinriktat arbete.

I den årliga planen redovisas inte vilka kartläggningar som gjorts inför upprättandet av planen. I planen redovisas under rubriken "Förebygga" ett antal åtgärder av allmän karaktär som enligt rektorn inte är hänförliga till en aktuell kartläggning utan mera är att betrakta som återkommande och kontinuerliga aktiviteter vid skolan. Senare i planen under rubriken "Slutsatser" redovisas dock några konkreta åtgärder som kan hänföras till kartläggning av kränkingsrisker vid raster på skolgården. Skolinspektionen konstaterar att planen inte innehåller konkreta åtgärder som är specifika för respektive verksamhet (grundskola respektive fritidshem) och som innefattar andra delar av verksam-

heten vid Hultskolan än situationen på skolgården vid raster. I planen finns heller inte någon redogörelse för hur föregående års insatser har genomförts.

I Hultskolans årliga plan mot kränkande behandling finns rutiner för hur elever och personal vid Hultskolan ska agera i akuta situationer där mobbning misstänks. Dock saknar planen rutiner för hur elever och personal ska agera vid andra former av kränkningar exempelvis om det framkommer uppgifter om att personal kränker elev vid skolan.

Utredningen visar att Hultskolans årliga plan mot kränkande behandling inte uppfyller författningarnas krav då den omfattar flera olika verksamheter utan att det tydligt framgår vad som gäller varje särskild verksamhet. Planen anger inte heller vilka konkreta åtgärder som skolenheten, och varje särskild verksamhet, utifrån en aktuell kartläggning avser påbörja och genomföra under det kommande året. Därmed utgår inte planen från de behov som finns för skolenheten och i varje särskild verksamhet inom skolenheten. Den årliga planen brister också i att det saknas rutiner i handlingsplanen för vad som gäller om personal kränker elev. Eftersom skollagen föreskriver ett förbud för personal att kränka elev måste rutiner om vad som gäller finnas som ett led i det målinriktade arbetet. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristerna.

Författning:

6 kap. 6 och 8 §§ skollagen

Bedömningsområde: Bedömning och betygssättning**Bedömning:**

Eleven och elevens vårdnadshavare informeras inte fortlöpande om elevens kunskapsmässiga utveckling.

Motivering:

Av skollagen framgår att läraren vid utvecklingssamtalet i en skriftlig individuell utvecklingsplan (IUP) ska ge omdömen om elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven i de ämnen som eleven får undervisning i. Läraren ska i utvecklingsplanen sammanfatta vilka insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt inom ramen för läroplanen.

Samtliga elever vid skolan ges, i sin IUP, skriftliga omdömen i ämnena svenska och matematik samt i årskurs 4 -5 i engelska och hem- och konsumentkunskap. Av dokumentstudier framkommer emellertid att elever som får undervisning i ämnena bild, musik, idrott och hälsa, samhällsorienterande ämnen, naturorien-

terande ämnen samt i engelska (åk 3) inte ges skriftliga omdömen i dessa ämnen. Detta bekräftas i samtal med rektor.

De IUP med skriftliga omdömen som Skolinspektionen tagit del av är av varierande kvalitet. Det finns exempel på att det i elevers IUP sammanfattas vilka insatser som behövs för att elever ska kunna nå kunskapskraven och utvecklas så långt som möjligt innehåller. Dessa sammanfattningar innehåller såväl mål som åtgärder kopplade till de skriftliga omdömena och tydliggör hur det ska gå till och vad skolan konkret bidrar med. Dock finns det också exempel på att det i elevers IUP anges att de behöver utveckla ett antal förmågor i varje ämne men utan att det anges hur skolan ska arbeta för och stödja den utvecklingen.

Rektor menar att det just nu pågår ett intensivt utvecklingsarbete på Hultskolan med lokal pedagogisk planering utifrån den nya läroplanen och kopplat till IUP med skriftliga omdömen vilket kommer att förbättra kvaliteten på dessa.

Utredningen visar att de skriftliga omdömena i de individuella utvecklingsplanerna inte avser elevens kunskapsutveckling i förhållande till kunskapskraven eftersom eleverna vid Hultskolan inte ges skriftliga omdömen i alla de ämnen de får undervisning i. Vidare framgår att elevers IUP inte alltid beskriver de insatser som behövs för att eleven ska nå kunskapskraven och i övrigt utvecklas så långt som möjligt. Sammantaget innebär detta att eleven och elevens vårdnadshavare inte informeras om elevens kunskapsmässiga utveckling. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

10 kap. 13 § skollagen

Bedömningsområde: Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen**Bedömning:**

Rektorn tar inte ansvar för skolans resultat och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten samt omsätter inte resultaten i åtgärder för att uppfylla de nationella målen

Motivering:

Enligt skollagen ska varje skolenhet systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp och utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet på skolenheten ska dokumenteras. Av läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet framgår att varje skolas utveckling kräver att verksamheten ständigt prövas, resultaten följs upp och utvärderas och att nya metoder prövas

och utvecklas. Vidare har rektorn ansvaret för skolans resultat och även ansvaret för att resultaten följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven.

Av rektorns verksamhetsbeskrivning och andra inskickade dokument samt intervju med rektorn framgår att skolan bedriver ett omfattande kvalitetsarbete. Av skolans dokumentation och intervju med rektorn framgår dock att kvalitetsarbetet inte är systematiskt.

Hultskolan har inte sammanställt resultaten av måluppfyllelsen i samtliga ämnen i årskurs 5 de senaste två åren. Därför finns inte på skolan en samlad bild av kunskapsresultaten vilket är utgångspunkten i ett systematiskt kvalitetsarbete.

Skolan dokumenterar sitt kvalitetsarbete huvudsakligen i två dokument "Nationella mål/nationella prov Hultskolan" samt "Utvärdering enhetsplan Hultskolan, Sisjöskolan". Skolinspektionen har tagit del av dessa dokument och kan konstatera att i det först nämnda beskrivs ett tillbakablickande arbete som skolans personal tillsammans med rektorn genomför utifrån skolans resultat på ett antal specificerade områden. Här beskrivs mycket av det arbete som redan görs vid skolan och som kan ses som framgångsfaktorer men i dokumentet görs också analyser som identifierar skolans bristområden. Av dokument och intervju med rektorn framgår att skolan inte, utifrån de identifierade bristområdena formulerar och lägger planer på åtgärder att genomföra under kommande året för att nå en bättre måluppfyllelse.

I dokumentet "Utvärdering av enhetsplan" beskriver skolan hur man arbetar med olika mål och riktlinjer som huvudsakligen formuleras på stadsdelsnivå och kommunnivå. Dokumentet innehåller trots rubriceringen inga redovisade utvärderingar av resultat eller av genomförda åtgärder, utan är i huvudsak en beskrivning av vad man gjort. I intervjun med rektorn framgår att skolan genomför två parallella processer i kvalitetsarbetet och att det ambitiösa arbetet med att analysera skolans egna brister inte leder vidare till en plan med konkreta åtgärder som efter genomförandet kan utvärderas och tillsammans med resultaten bilda utgångspunkt för kommande års utvecklingsinsatser.

Av utredningen framgår att skolan inte sammanställer och utvärderar kunskapsresultaten i samtliga ämnen i årskurs 5. Utredningen visar också att skolan inte, systematiskt utifrån sina analyser, drar slutsatser om åtgärder som ska genomföras under kommande period, utvärderar resultaten av genomförda insatser och dokumenterar detta. Utvärdering av resultaten och av vidtagna åtgärder är en viktig förutsättning för att kunna förstå och ta ställning till vilka åtgärder som behövs det kommande året för att öka måluppfyllelsen och för-

bättra resultaten. Rektorn tar därmed inte tillräckligt ansvar för resultaten och för att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete vid skolenheten som resulterar i åtgärder för att uppfylla de nationella målen. Verksamheten uppfyller inte författningarnas krav på ett systematiskt kvalitetsarbete och huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

4 kap. 4 § första stycket och 6 § skollagen

Bedömningsområde: Personalkompetens**Bedömning:**

Personalen vid skolenheten har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak ska bedriva.

Motivering:

Huvudmannen ska enligt skollagen för undervisning använda lärare eller förskollärare som har en utbildning som är avsedd för den undervisning som lära- ren eller förskolläraren i huvudsak ska bedriva.

Av skolans personalförteckning och vid intervjuer framkommer att samtliga lärare vid skolan har en lärarutbildning eller förskollärarytbildning. Vidare framgår av intervju med Hultskolans rektor och av dokument att skolan till- lämpar ett klassläraarsystem där samma lärare står för klassens undervisning i nästan samtliga ämnen. Exempelvis är tre av skolans lärare utbildade grund- skollärare i svenska och so-ämnen men undervisar också i bland annat no- ämnen och matematik. En av skolans lärare är utbildad lågstadielärare och en annan utbildad mellanstadielärare. Sammantaget innebär detta att det på sko- lan finns kompetens i lärargruppen att fördela så att eleverna skulle kunna un- dervisas av utbildade lärare i samtliga ämnen.

Av intervju med rektorn framgår att det för närvarande görs en inventering av lärarnas kompetenser. Avsikten är att fördela lärarnas undervisning så att ele- verna i större utsträckning undervisas av lärare med adekvat ämnesutbildning.

Utredningen visar att Hultskolan, i betydlig del av undervisningen, använder lärare som inte har utbildning avsedd för den undervisning som lära- ren i hu- vudsak bedriver. Verksamheten uppfyller därmed inte författningarnas krav varför huvudmannen föreläggs att avhjälpa bristen.

Författning:

2 kap. 13 § skollagen, 33 § lagen (2011:190) om införande av skollagen, 2 kap. 3 § 1985 års skollag

Skolinspektionen

Beslut

2012-03-05

9 (14)

Dnr 43-2010:4949

Bakgrund

Måluppfyllelse

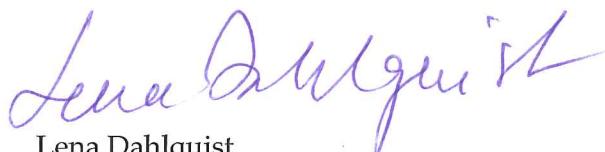
Skolan redovisar måluppfyllelsen i årskurs 3 i ämnena svenska och matematik samt resultat av nationella ämnesprov i dessa ämnen. För årskurs fem har skolan inte sammanställt måluppfyllelsen i samtliga ämnen under de senaste åren. Skolan redovisar dock resultaten på de nationella ämnesproven för elever i årskurs 5. Skolan gör inga andra resultatsammanställningar och följer inte systematiskt upp hur det går för skolans elever i senare årskurser i annan skola. År 2011 är det enligt rektorns verksamhetsbeskrivning 100 procent av eleverna som har nått målen för årskurs 3 i ämnet matematik och 96 procent som nått målen i svenska. Ingen av eleverna i årskurs 3 läste Svenska som andraspråk detta år. Året innan, 2010, var resultatet att 93 procent av eleverna nådde målen i matematik och 87 procent i svenska. År 2010 var det 95 procent av eleverna som uppnådde kraven i de nationella ämnesproven för årskurs 5 i matematik och svenska samt 99 procent som uppnådde kraven i engelska. Trots att skolan ger eleverna förutsättningar att nå goda resultat, pekar Skolinspektionen i detta beslut på ett antal områden där författningarna inte följs. Samtal med elever visar att de vid besökstillfället upplever skolan som en trygg arbetsplats med ett öppet och accepterande klimat. Rektorn beskriver i intervjun Hultskolan som en arbetsplats som präglas av trygghet och studiero. Av intervju med rektor framgår dock att det utvecklas en hårdare attityd elever emellan. I dokument och i intervju framkommer att skolan arbetar med att motverka detta och även i övrigt bedriver ett varierat och kontinuerligt värdegrundsbete.

Beskrivning av Hultskolan

Hultskolan är en grundskola med årskurserna 1-5 samt förskoleklass. På skolan finns det ett fritidshem med 3 avdelningar. Hultskolan ligger i ett villaområde i norra Askim i stadsdelen Askim, Frölunda Högsbo, Göteborgs kommun. Vid skolan finns vid tiden för tillsynsbesöket ca 180 elever. Skolans rektor är också rektor för den närbelägna Sisjöskolan.

I ärendets slutliga handläggning har deltagit Julie Svane.

På Skolinspektionens vägnar

Lena Dahlquist
Enhetschef

Mats Lindström
Undervisningsråd

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med

anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).